

være noget mere omhyggelige med hjemlen, hvis det offentlige ønsker et indgreb iværksat. Vi tror derfor ikke, at Robert Bech har påskønnet at se sit indlæg brugt til støtte for, at det er i orden med anonyme vidner. Det er i virkeligheden forbløffende, at man i kommentaren til den danske Højesterets dom har ment at kunne forsvare flertallets resultat med en henvisning til Robert Bechs artikel.

Når folketinget skal tage stilling til, hvilke regler der nu skal gives, skal man altså ikke lade sig besnære hverken af henvisningerne til Robert Bech eller af den omstændighed, at en afdeling af Højesteret med 5 dommerstemmer mod 2 har sanktioneret, at vidner efter de gældende regler undtagelsesvis kan føres anonymt.

Det ville da i øvrigt også være pinligt, hvis folketinget i et eller andet omfang gav grønt lys for anonyme vidner, og der efterladende blev fastslået, at en regel med dette indhold var i strid med Menneskerettighedskonventionen. At dette står som en ikke helt fjerntliggende mulighed kan udledes af de afsluttende bemærkninger, der blev fremsat af Jørgen Gersing som debatleder under forhandlingerne på det nordiske juristmøde 1984 om emnet »Efterforsknings- og bevisspørgsmål ved narkotikaforbrydelser«. ¹⁾ Gersings indlæg, der nu er trykt i Forhandlingerne, side 120 f, lyder således:

»Vi havde for mange år siden en justitsminister, som sagde, at der gik ca. 25 år fra vi gennemførte en reform i landet og til den rigtig slog igennem i befolkningen. Det antal retssager, der hidtil har været behandlet af de europæiske menneskerettighedsorganer fra de nordiske lande, kunne tyde på, at denne sætning måske stadig har en vis gyldighed. Men nu begynder de at komme. Og i denne forbindelse er det vel rimeligt at kaste et blik på bestemmelserne i art. 6, pkt. 3. Der står først i indledningen til pkt. 3, at enhver, der er »charged with a criminal offence, has the following minimumrights.« – og litra d) lyder, at han har »rights to examine or have examined witnesses against him and to obtain the attendance and examination of witnesses on his behalf under the same conditions as witnesses against him.«

Jeg vil mene, at anklagemyndigheden og politiet, når de udfolder den fantasi i efterforskningskridtene, som jeg finder er helt nødvendig i disse særprægede sager, måske engang imellem også skulle tage bestemmelserne her frem og prøve dem

lidt af for at sikre det, som i alle de europæiske lande har været grundtanken, og det, der har ligget bag ved konventionen, nemlig at den tiltalte får »a fair trial«.

II. Agenter

Det er en noget anden problemstilling, man møder her, men på flere punkter er der paralleller.

Det er jo også her ønsket om en mere effektiv indsats over for den alvorligere kriminalitet, der begrunder forslaget om en legalisering af agentvirksomhed, og det er naturligvis et ønske, alle kan tilslutte sig. Men også på dette punkt er der en pris, der skal betales, og som efter vores opfattelse er for høj, fordi man også her må tilsidesætte nogle væsentlige retsplejemæssige principper.

Nogle af de indvendinger, der kan fremføres, ligger lige for: Hensynet til politiets integritet taler med stor styrke mod anvendelse af agenter. Som det foreliggende lovforslag viser, er det endvidere en tilsyneladende håbløs opgave at udforme bare nogenlunde præcise regler på de punkter, hvor der skal sættes grænser for agentanvendelsen.

En anden meget væsentlig indvending knytter sig til noget, der er lidt mere uigenkenskueligt, og som derfor kræver en nærmere forklaring. Det burde være en selvfølge, at hvis en sag er blevet optrevet ved hjælp af en agent, må agenten frem i dagens lys, for at retten kan få mulighed for at danne sig et personligt indtryk af agentens forklaring om, hvad der skete, sammenholdt med den tiltaltes ofte afvigende forklaring herom. Der kan dels være spørgsmål om, hvorvidt denne tiltalte overhovedet var med i det begivenhedsforløb, sagen angår. Dels må forsvareren have mulighed for at gå agenten på klingen, for det kan blive efterprøvet, om provokationsgrænsen er overskredet. Heroverfor står imidlertid, at anklagemyndigheden ofte ikke ønsker at føre agenten som vidne, dels af hensyn til agentens sikkerhed, dels af hensyn til genbrugsmuligheden.

Man skulle tro, at denne konflikt mellem ønsket om at føre agenten som vidne og ønsket om at fritage ham for vidnepligt var let løst ud fra følgende synspunkter: Anklagemyndigheden bestemmer, om agenten skal føres. Hvis anklagemyndigheden finder hensynet til agenten tungerevejende end hensynet